

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 4 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljke in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemamo stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrtletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četrstopenjske vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Ljubljanska občinska avtonomija.

Občinska avtonomija je najdragocenejša stvar, ki jo premore avtonomna korporacija. Do nedavno smo mislili, da je ta zaklad tudi nedotakljiv, ali pa vsaj, da bi se vsak pošten občan vzdignil proti poizkusu od katerekoli strani škodovati občinsko avtonomijo. Zadnji časi so nas poučili, kar se avtonomije mestne občine ljubljanske tiče, da je stvar žal popolnoma drugačna. Prišla je najprej izprememba ljubljanskega občinskega in občinskega volilnega reda. Deželni odbor je povprašal v tej stvari za mnenje — da bi vsaj na zunanji pokazal neko spoštovanje — prejšnji ljubljanski občinski svet. Ta je nasvetoval to in ono, ali na to se večina kranjskega deželnega zbora ni prav nič ozirala, prezrla je vse ugovore in nasvete občinskega sveta in sklenila vključiti njegovemu »reformo« ljubljanskega občinskega in občinskega volilnega reda, tako »reformo«, ki že zdaj potrebuje popravi. To je bil prvi udarec v obraz ljubljanski mestni avtonomiji, in to od strani, od katere bi ga človek ne pričakoval.

Prišlo je še huje. Zaradi ponovne izvolitve Hribarja za ljubljanskega župana je vlada kaznovala Ljubljano s tem, da jo je oropala vsakega sledu avtonomije. Občinski svet je razpustila na rotovž pa je poslala svojega komisarja, ki je tam vladal poldrugo leto. Klerikalci so vladi pri tem teptanju ljubljanske mestne avtonomije zvesto asistirali, klerikalci so vladi pomagali, da je prav do skrajnosti ponižala ljubljansko mestno avtonomijo. Davno že bi bilo medvladje vladnega komisarja minilo, davno že bi bila Ljubljana prišla spet v posest svoje avtonomije, če bi ne bili nagajali klerikalci s svojimi rekurzi, ki so bili čisto neopravičeni.

Slednjič se je vendar sešel novi ljubljanski občinski svet. Takoj v prvi seji so klerikalci spet pokazali svojo ljubezen do ljubljanske mestne avtonomije. Slo je za to, da v volilno komisijo za trg, zbornico namesto vladnega svetovalca Laschana izvoli občinski svet novega svojega zastopnika. Klerikalci so bili proti temu!

Zdaj je namenjen ljubljanski mestni avtonomiji — brez dvoma v sporazumu med vlado in klerikalci — nov hud udarec: podražavljenje mestne policije. Vzroka ni za to, kar je v obč. svetu prav dobro poudarjal obč. svet. Kristan, prav nobene. V Ljubljani ni za obstoj države nobene nevarnosti. Vključ temu hoče vlada s podražavljenjem ljubljanske policije iznova občutno kršiti ljubljansko mestno avtonomijo, in niti toliko takta nima, da bi obč. svetu navedla zato vzroke, četudi morda samo fingirane. Žalostno je, da je od vseh 45 obč. svetovalcev proti tej novi kršitvi mestne avtonomije povzdignil svoj glas edini edini soc. demokratični zastopnik Etbin Kristan, medtem ko so vsi drugi molčali, kakor bi se jim bili hrbti že čisto navadili na batine...

Spet bodo klerikalci v deželnem zboru asistirali temu najnovejšemu atentatu na ljubljansko mestno avtonomijo, od katere nazadnje res ne bo ostalo nič drugega, nego par popisanih papirjev.

Da klerikalci na ljubljansko mestno avtonomijo res prav čisto nič ne dajo, bo

prav kmalu pokazala v deželnem zboru kranjskem razprava o novih izpremembah ljubljanskega občinskega in obč. volilnega reda. Večina obč. sveta je v sredo proti nameranim izpremembam protestirala. Ali bo večina kranjskega deželnega zbora vpoštevala ta protest? Ali bo pokazala, da ima vsaj iskro spoštovanja še do volje večine avtonomne korporacije? Kolikor mi klerikalce poznamo, zelo dvomimo o tem. Ljubljansko prebivalstvo naj pa slednjič vendar spozna, kakšni prijatelji ljubljanske mestne avtonomije so klerikalci, ki o nji sicer vedno tazarirajo, sami pa jo ob vsaki priliki teptajo in ponižujejo v prah in pomagajo vladi rade volje pri vsakem atentatu nanjo. In ljubljansko prebivalstvo naj v tem spoznanju s škodljivci in sovražniki ljubljanske mestne avtonomije temeljito pomede!

Napad klerikalcev na kranjsko orožništvo.

Zastareli predpisi, ki so že davno in daleč zaostali za dobro socialnega prevrata, dajejo vsakemu navadnemu orožniku oblast, o katere dalekosežnosti je le oni poučen, ki pozna te predpise. Kakor v celotnem policijskem poklicu, se dobe tudi med orožništvom elementi, katerih duševni nivo ne more segati tako visoko, da bi brez škode za izvrševanje svoje službe zamogli mrtve črke službenih predpisov prilagoditi sedanjim razmeram, in jih znati uporabiti primerno življenju sedaj živeče generacije. Posledico tega je, da se tu pa tam zgode posamezni slučaj, ki zaslužijo javne kritike. Ali radi teh izjem, ki pa na kranjskem z višjo omiko orožniškega materiala čimdalje bolj izginjajo, vendar ne moremo in ne smemo delati odgovorno orožništvo cele dežele!

„Jutro“ je bilo v slovenski žurnalistiki eno izmed prvih listov, ki se ni prav nič vstrašilo bičati posamezne izjeme v slučajih, ki so bile ali ki so se vsaj zdeli vredne javne graje. Toda vselej smo se skrbno izogibali radi par izjem, ki se dobe v vsakem stanu, napadati ves orožniški stan. Kajti mi uvažujemo, da je orožništvo pri izvrševanju svoje službe vezano na svoje predpise in ukaze predstojnih oblasti. Dobro pa se zavedamo, da če se hočejo izroditi v posameznih po možnosti iztrebiti, je treba zlo odpraviti najprej pri viru, pri korenini. Treba je temeljite reforme službenih predpisov celega orožniškega stanu, treba je potom zakonodaje ustvariti reformo, ki bi odgovarjala današnji socialni dobi, ki bi spravila orožnika v službi v lepše soglasje z življenjem in nazori ljudstva, med katerim orožnik živi in vrši svoj odgovoren težaven poklic.

Neprecenljivo zaslugo bi si sedanja deželnozborna večina pridobila, ako bi zgolj iz omenjenega stališča poskusila napraviti prvi korak do take reforme. Prilike za tak korak so imeli klerikalci dovolj doma in na Dunaju. Toda glavna napaka klerikalcev je ta, da vse kar store, nikdar ne store radi stvari same, nego vselej le radi sebe. V tem oziru se niso menda nikdar tako nerodno razkrinkali, kot so to storili pri naravnost nesramnem napadu na naše orožništvo ob priliki podrobne razprave o deželnem proračunu. Nevede in nehoti so pri tej priliki

vrgli krinko raz obraz in pokazali so se celi javnosti v vsej svoji ostudni nagoti. Njih napad na kranjsko orožništvo, katerega je sam deželni predsednik ogorčeno označil kot nekaj nezaslišenega, ne izvira iz stvarne želje po izboljšanju izvrševanja orožniške službe, nego ta napad izvira iz kalne luže in osebnega in strankarskega maščevanja. Poslanci, ki so zagrešili ta nezaslišeni napad na orožnike in preiskovalne sodnike so imeli osebno opraviti z orožniki in preiskovalnimi sodniki. Pod zaščito poslanske imunite so se nad prvimi in drugimi tudi osebno maščevali v zbornici. Združili pa so to osebno maščevanje z maščevanjem kot zasloniki stranke, ki je v zadnjem času po celi deželi vprizorila naravnost vnebovpijoče volilne sleparije. Namesto, da bi se izkazali hvaležne onim faktorjem, ki so te sleparije do skrajne možnosti pardonirali, so jim kot stekli psi pokazali maščevanja peneče strupene zobe — — — zakaj? le zato, ker je bila sodna in politična oblast konečno le primorana, da varuje ugled večinoma ravno tistega zakona, katerega so kršitelji sami zasnovali. In ker so oblasti ta zakon pred nadaljno zlorabo po svojih organih — orožnikih in preiskovalnih sodnikih morale varovati, so klerikalci svoje spoštovanje do zakona pokazali s tem, da so poleg odgovornih oblasti s posebno zlobnostjo napadali tudi tiste organe, ki so na ukaz oblasti vršile svoje dolžnost.

Namesto, da bi bili ti zastopniki slovenskega ljudstva lepo tiho že iz sramote, ki jo jim povzročajo nekateri brezvestni strankini pristaši; namesto da bi bili v interesu javnega ugleda njih stranke na tihem hvaležni, da pristojne oblasti po svojih organih skušajo zatreti domoralizujoči upliv preočitnih, prevelikih volilnih sleparij od strani nekaterih, ki stranki sami več škodujejo nego ji koristijo; namesto, da bi sami skušali zatreti plevel iz svoje stranke in bi zamogli s ponosom pokazati širši slovenski javnosti: pogledjte vse naše zmage so sad našega poštenega dela, pa se iz malenkostnih osebnih in strankarskih nagibov ponižujejo iz dozdevne višočine nizko doli v blato osebne maščevanja, osebnih napadov na takem mestu kot je deželna zbornica.

Ali moremo napram takim nekulturnim nastopom kaj drugega reči, nego: Fej! Sram vas bodi? Teško je najti milejše obsodbe! Gotovo pa je, da s takimi napadi na organe javnih in državnih oblasti, kot so jih dne 13. februarja l. 1912 vprizorili v deželni zbornici klerikalni poslanci: župnik Hladnik, prof. Jarc in dr. Pegan, ne bodo koristili stvari sami, najmanj pa ugledu klerikalne stranke v obeh vse pošteno misleča Slovenske in širše javnosti.

Iz slovenskih krajev.

Iz Šoštanja. Maškarada Šoštanskega Sokola na pustno nedeljo zvečer v gornjih prostorih hotela „Avstrija“ obeta biti prav lepa in animirana Pustno-vesela burka „Moč uniforme“ z lepimi pevskimi točkami Mileka, Majerja in eksekutorja bo gotovo privlačna sila tudi za tiste, ki ne plešejo. V Šoštanju se tudi prvič postavimo z „opero“! V šaljivi operi „Makaroni in Salami“ nastopijo kot grofica Salami, grof Parmesano, stari grajski kastelan in neizogibni zbor samo priznane svetovnoznane

Nato je Trinquemaille tlesnil z jezikom in povzel:

„Ali se spominjate, vrli možje, tistega jutra, ko so sežgali na trgu Greve tisto dobro gospo, ki nam je pomagala?“

„Oh“, je dejal Strapafar, „še zdaj mi silijo solze v oči, če mislim na to. In vendar je preteklo že dvaindvajset let, odkadar se hladi pepel uboge starke.“

Royal de Beaurevers je stopil bliže. „Kaj je bila storila tista ženska?“ je vprašal.

„Kdo ve?“ je odgovoril Trinquemaille. „Gotovo je le to, da jo je ogradila hči gospoda de Croixmart, nakar so jo sežgali kot čarovnico.“

„Croixmart?“ je vprašal Royal.

„Vi ga niste poznali, monseigneur de Beaurevers. Ah, takrat ste počivali še v krilu svoje matere. In, to naj bo rečeno brez zamere mali moj, mi štirje smo tiste čase že zdavnaj iztikali po naših deželah. Croixmart oh!... Roncherolles je res zlodej, ali Croixmart!...“

„On je bil takrat velik profos?“

In višji sodnik. Kralj Franc ga je bil napravil za velikega rablja v Parizu. To je bil človek iz trdega bronu. Kadar se nam je

moči iz Londona, Berlina in Škal; ker se je pa uaproseni tenorist Caruso skujal, je bil odbor že v velikih škripcih, iz katerih ga je rešil domač Basist iz Družmirja, ki bo, če prav razpolaga kot basist čez bas, pel vendar tenor-glas, tako, da bo res špas. K „besedi“, kateri ples bo nekaj novega v Šoštanju, odpo lje vsak slovanski narod po en par. Maškarade se udeleža naši prijatelji iz vseh krajev, da nam tako vrnejo naše številne in požrtvovalne obiske njihovih prirediteljev. Torej vse, kar hoče biti veselo, naj pride v Šoštanj na pustno nedeljo!

Iz občine Gorje pri Bladu. Med tem ko pišem te vrstice, so volitve v trgovsko obrt, zbornico za Kranjsko že odločene. Gotovo pa je, če so zmagali klerikalci, da ta zmaga nič ni drugačna kakor zadnja, ko sta goljufala Kregar in Stefe; kajti, ako so klerikalci sleparili drugje tako, kakor pri nas, potem je sploh nemogoče, da bi volja naših obrtnikov prišla do veljave. Najbolj nesramen med vsemi črnimi agitatorji v naši občini pri teh volitvah, je bil zasipški župnik Frtin. Zakrivil ni samo on volilnih sleparij, marveč je tudi več drugih ljudi privedel do tega, da so uganjali očitne volilne sleparije. Med drugimi je njegova žrtev oskrbnik pošnega nabiralnika na Blejski Dobravi. Poštni nabiralnik na Dobravi ima delogrog popolnega pošnega urada, ker pošto oddaja in dobiva direktno iz ambulančnega voza. Sedajni oskrbnik Razingar je navadni kmet, ki niti pisati ne zna. Mož je sicer poštenjak, a glede pameti se ne razlikuje v drugem od svojega jarca, kakor v tem, da je bacek trmast in se le redko kedaj brez pomisleka ukloni, za Razingerja pa zmajrj misli le župnik. Takih je tri četrtinke dobrih občanov. Ni čuda torej, da je Frtin brez težave dobil vse glasovnice takoj na pošti t. j. pri Razingerju, dasi ravno veljajo za poštni nabiralnik isti uradni predpisi glede poslovanja, kot za pošne urade. Frtin je po pošti došle glasovnice dostavljal osebno na ta način, da je pustil podpisati najpoprej povratnico, glasovnice pa sploh ni spustil iz rok, marveč je zahteval podpis in jo potem obdržal. Samo k enemu gostilničarju si osebno ni upal priti, dočim je pri vseh drugih opravil kakor navedeno. Tako in jednako se je godilo po vsej občini. Kako naj hodimo v cerkev poslušat besedo božjo, ko jo oznanjujejo ljudje, ki so očitni sleparji. Dovolj smo priznanašali našim klerikalcem, od sedaj ne bomo več. Frtin zapomnite si! Od pošnega ravnateljstva pa zahtevamo, da podči oskrbnika na Dobravi, kaj je urad in kakšne dolžnosti imajo njega funkcionarji. Do sedaj smo prezrli postopanje Razingerjevo glede naprednih listov, ker smo se ozirali na njegovo omejenost, a sedaj bomo tudi objavili grehe tega uradnega funkcionarja, ki jih ima navesti zaradi naprednih listov. Prihodnjič torej več.

DNEVNE VESTI.

Klerikalna strahovlada v Ljubljani. Pravijo kadar psi najhujše lajajo, niso več nevarni. Taki psi, ki veliko lajajo, so ali zelo lačni, ali pa iz zgolj porednosti lajajo le iz navade. Nevarni pa niso taki psi ne v enem, ne v drugem slučaju. Vše najprej zavračamo vsako napačno razlago, da hočemo ta primer dobesedno prenesti na dosedanje stra-

prikazal obdan od svojih oborožencev in spremljan vselej od zapriseženega krvnika in dveh njegovih pomagačev. ki sta nosila s sabo nove vrvi, kadar smo ga zagledali, pokritega z jeklom, z očmi, ki so zrle tako, da vam je ledenel mozeg v kosteh, smo čutili, kako nas smrt prijemlje za lase. To je bil strašen morilec v svojem poklicu. No, in on je imel hčer!...

„Zver!“ je zarjul Corpodibale.

„Vlačugo!“ je zaškril Strapafar.

„Nuno, krvavo!“ je zarenčal Bouracan.

„Če bi nam bila katerikoli padla v roke“, je nadaljeval Trinquemaille, „kakšno godljo bi bili napravili iz nje! Toda malopridnica je naglo izginila.“

„A kaj je storila vam?“ je vprašal Royal.

„Vpraša, kaj nam je storila Marija de Croixmart! Ah, monseigneur, vi niste niti lačni, niti žejni, in še gluhi ste povrh!... Saj vam pripovedujemo že ves čas, da je s svojo ovačbo spravila na grmado ubogo ženo, ki nas je bila z dobrimi nasveti pkrat otela vešal. Ona ni bila čarovnica, kajti čarovnice so navdahnjene od peklenskega; bila je pro-rokinja, in navdihavali so jo sami svetniki

LISTEK.

Nostradamus.

DEVETO POGLAVJE.

Razbojniki.

II.

Lagarde in Montgomery.

„Nisem žejen.“

Spogledali so se osuplo, vznemirjeno in nevarno. Ne lačen? Ne žejen? Corpodibale je položil prst na čelo, rekoč: „Bolaj je.“ Strapafar se je nasmešnil, položil roko na prsi in pritrdil: „Da bolaj je.“ Bouracan se je udaril po trebuhu, rekoč: „Ja, polana je.“ Trinquemaille pa je skomiznil z ramami, pomežiknil in zamrmral:

„Osli! Ali ne vidite, da nas ima Royal za norca!“

Gromovit smeh je odgovoril tem besedam; nato so pomirjeni stregli svoji požrešnosti dalje. Zdaj ta, zdaj oni je zapustil svojo gnjat in šel pokleknit k sodu — Njih surovi obrazi so se raznemali, brki so se

jim ježili. Strašno se je razlegal njih grohot pod oboki.

Ko so bili nasičeni in napojeni in niso mogli več, so se zlekli na pesku in jeli pripovedovati svoje doživljaje. Royal jih je poslušal; morda jim je zavidal njih. Kate-remu človeku se pač ni pripetilo v urah preveč težkih misli, da je zazele postati žival, bitje, ki gre njegova edina misel za življenjem in nato za ležiščem, kjer ga more mirno prebavljati!... In oni so bili takšne nezavedne živali, srečne nad pogoltnjeno pičo. Menili so se o gostijah, o bojih, o udarcih in sunkih, o zasledah. ki so jih pripravljali v ugodnih nočeh po grmovjih in gozdičkih okrog Pariza, izkratka, o vsem, kar je tvorilo njihovo življenje. In Royal de Beaurevers jih je poslušal...

„Pri vseh svetnikih“, je dejal Trinquemaille, ko je prišla vrsta nanj, da pripoveduje, „pri vseh svetnikih nebes in pekla, kar me veseli v mojem življenju, je tisto jutro, tovariši, ko so nas hoteli obesiti vse štiri. Bogle, še zdaj se mi trese trebuh, ako se spomnim nanj.“

Zaoril je kvartet mogočnega grohota, ki se je končal z novim obiskom pri sodih.

hovlado kranjskih klerikalcev. Vsaj jih je med njimi še vedno nekaj, ki so vsaj osebno vse časti vredni, ki zaslužijo tudi kot politiki spoštovanje nasprotnika. Ne bi sploh nobene primere rabili, da nismo iz zgolj človeškega in kulturnega stališča primorani sedanjim gospodarjem kranjske dežele ob 12. uri zaklicati: Stojte gospodje! V imenu civilizacije 20. stoletja apeliramo na Vas kot nositelje krščanske civilizacije, da vsaj v deželni zbornici prenehate s svojimi nasilji, s preganjanjem, javnim sramotjenjem posameznikov, ki slučajno niso pristali vaše stranke. S takimi nastopi škodujete tudi sebi, že po naravnem zakonu sami dokazujete, da postajate čimdalje manj nevarni, čim dalje manjši, čim bolj vpijete, čim bolj strašite, čim bolj vaš pritisk sili na drugi strani k odporu. Z vašimi brezobzirnimi nastopi ste pregnali javnost iz galerij, ste vpriporili ogorčenje v vrstah tudi lastne stranke. Vi apelirate in hočete, da bi napredni listi zmerneje, dostojneje zasledovali delo in nastop vaših poslancev. Toda gospodje potrkajte se na prsi in če imate sploh še kako vest, morate javno priznati, da ste ravno vi tisti, ki pod plaščem poslaniške imunite pri vsaki priložnosti po nepotrebnem sramotite in napade zastopnike naprednih listov. Nehajte najprej vi, odjenjali bomo tudi mi. Kakor kdo vpije v gozd, tak odmev dobi iz gozda

Poslanci na komando. Kdor si zdaj ogleda kranjski deželni zbor, mora takoj opaziti, da prejšnja prava in edina glava klerikalne večine ne stoji več tako trdno na telesu te večine, nego da se je preselila na sedeže deželnega glavarja. Klerikalci poslanci znani kot poslanci po dr. Šuštersičevu komando, so od časa premestitve njihove prave in edine glave na glavarjev sedež, ostali poslanci brez pravega poveljnika, brez prave glave. Dokler so stali pod brezpogojno komando dr. Šuštersiča, so vsaj vedeli in znali, kdaj je pri kakem glasovanju treba vstati ali pokimati. Zdaj je tudi to minilo, posebno, če se, kar se večkrat zgodi, izgubi iznad glavarjevega sedeža njihova prava glava in to mesto zasede njegov namestnik iz nemškega veleposestva. Tedaj se zgodi, da poslanci klerikalne večine preskočijo dnevni red ter govore o predlogih in predmetih, ki še le pridejo v razpravo. Smo lojalni in ne bomo naštevati dotičnih slučajev. Le v interesu skupnega ugleda deželne zbornice si dovoljujemo izraziti skromno željo, naj bi se slišni prizori, kot so se dogajali pri glasovanju pri načrtu o novem lovskem zakonu, vbodoče ne ponavljali več. Resnost zbornice zahteva, da če ne vsi tisti poslanci, ki predlagajo kak zakon, vsaj dotični poročevalac zna in ve, kdaj je treba glasovati za ali proti lastnemu predlogu. Sicer je to glasovanje že o priori tako ali tako sklenjeno v odsekih, le formalnega značaja v zbornici, toda tudi na to formalnost se je treba resneje ozirati. — Pa brez vsake zamere, gg. poslanci na komando!

Učiteljstvu novo oblast so naklonili kranjski klerikalci odkar so se pričeli truditi, da porazdele županstva na Kranjskem samo možem na „katoliški podlagi“. Ne zadostuje jim več, da imajo svoje ovaduhe v vsakem farovžu, krajnem in okrajnem šolskem svetu, ne, zdaj so še župane vpregli v službo svojih „tajnih poročevalcev“ o vedenju že itak na vse strani nadzorovanega učiteljstva. Ko je poslanec Gangl v deželnem zboru uvedbo te nove oblasti kritiziral in sicer ob priliki, ko je izrazil dvorcu, da bi vse učiteljstvo postalo deležno dovoljene 25 odstotne draginske doklade, ker je deželni odbor izdal na županstvu novi ferman, da poročajo o lokalnih in individualnih razme-

nebeški. Pa tudi revežem je bila dobra mati in je imela zanje zmerom odprto roko“.

„Za lačne in žejne“, je popravil Strapafar.

„Praviš torej“, je vprašal Royal de Beaurevers, „da je hči nadsodnikova ovadila to dobro starko? Ta Croixmartova hči je bila potemtakem pravcata volkulja! Morala je biti grda, da bi se menih zbežal pred njo“.

„Lepa, da bi znoreli vsi dobri kristjani. Toda imela je nedvomno vrazjo dušo... Ah, mojster Royal, ne zaupajte babnicam, nego verjemite izkušnji vseh moških od Adama do našega kralja Henrika, ki pravijo, da je... toda molčimo rajši“.

Z jeznim kivanjem je Royai de Beaurevers potrdil te teorije.

„Kar pa se tiče hčere Croixmartove“, je povzel Trinquemaille, „smo storili vsi štirje prisego, da jo nekoliko zadavimo, kakor hitro jo nesreča pripelje v našo pest. Monseigneur de Beaurevers, kaj ne, da nam boste tudi vi pomagali, ako pride kdaj do tega?“

„Da!“ je rekel Royal resnobno. „Ta Marija de Croixmart ki ji je bilo vse na razpolago, da bi bila lahko srečna in dobra, gre ter ovadi in vrže na grmado ubogo nesrečnico... Sovražim jo, ne da bi jo poznal.“

rah učiteljstva, so se klerikalci delali silno nevedne. Kdo je izdal tak ukaz, je eden klerikalnih poslancev zaklical. Gangl je pokazal na deželnega glavarja. Dr. Šuštersič v očitvidni zadregi je moral to kar je Ganglu izven zbornice povedal, hočeš nočeš tudi javno pred zbornico priznati. Kdor pozna vestnost in nepristranost klerikalnih županov na deželi, ta še lahko naprej ugane, kako bodo poročali ti župani o „lokalnih in individualnih razmerah naprednega učiteljstva.“

Slovenski napisi v Trstu. Včerajšnja „Edinost“ je sprožila veleaktualno vprašanje o slovenskih napisih v Trstu. Vidi se pa, da jo je gospod dopisnik dregnil v najbolj občutljiv del, ter da bi bila najraje vrgla v koš ta tako prepričevalno spisan članek. Z onimi poljudnimi opazkami uredništva hoče vzeti dopisnikovemu mnenju vsak pomen, ter takorekoč zagovarja trojezične napise na restavraciji in kavarni „Balkan“. Naše mnenje je in ostane, da je ravno „Edinost“ kot časopis, pa tudi kot politično društvo docela odgovorno, da so razmere glede slovenskih napisov tako škandalozne tako v mestu, kakor v okolici. Evo dokazov. Predvsem mora obrtnik, ki hoče imeti klijentelo, računati z maso. Ali ako ima to, potem se ni dovolj. Treba da je tudi finančno podprt. In ako hoče biti kak slovenski podjetnik finančno oborožen v tem konkurenčnem mestu, se najprej obrne na „naše“ denarne zavode, kjer za malo trgovino in obrt enostavno ni nikakega denarja na razpolago. Pred leti je pisec teh vrstic v „Edinosti“ nasvetoval, da bi se ustanovil nekaj „garancijski fond“, kakor ga imajo Saksonci na Ogrskem. Toda z nasvetom se „naš“ finančminister nič kaj ni sprijaznil, a kmalo nato je nastala „Trgovsko obrtna zadruga“ potem ko je bil Gabrščekov načrt, da se olvori v Trstu podružnica goriške „Trgovsko obrtne zadruge“, odklonjen. Ta novi zavod hodi čisto navadna hranilniška posojilniška pota, ter nosi svoj lep naslov čisto po nepotrebnem. Lahko bi se imenoval enostavno „Hranilnica“. Iz tega razvidimo, da „naš človek“ pri „naših“ zavodih, ako nima za seboj bogve kako močnih žirantov, katere je med tržaškimi Slovenci, ki so po večini delavci, težko najti, ne dobi posojila na noben način, mora se torej obrniti k Lahom, a tam ga dobi, zato pa mora ostati dosleden — renegat. Težko je od naših trgovcev in obrtnikov zahtevati slovenskih napisov, katere bi oni morali plačevati z laškim denarjem. Zato naj se uvažuje, da je treba predvsem osigurati našim ljudem denarni trg, a potem, in sicer v prvi vrsti zbuditi v naših ljudeh zavest, da se poslužujejo le pri svojih ljudeh. Ustanovi naj se omenjeni garancijski fond, ali pa naj prevzame katera sedaj že močnih bank nalogo, ustanavljati male trgovine in obrti, seveda pod strogo kontrolo, kar je navsezadnje tudi mogoče. Šele potem, ko ima naš človek kot trgovec popolnoma zavarovan hrbet od vseh strani, naj se ga prisili, da pride na dan s slovenskimi napisi. Toda na tem polju se dosedaj še ni nič storilo, ker gospoda tam, že veste kje, ima drugih poslov, ki so zabavnejši in manj naporni. Star Tržačan.

Krvavi spomini. Za časa obsednega stanja v Trstu pred 10 leti se je pripetilo več naravnost tragičnih slučajev. Tako n. pr. je šla mlada ženska z enoletno deklico čez ulico Sv. Katarine. Kar se otrok strese, omahne z nedolžno glavico nazaj ter zatrepeta, bil je — mrtev, krogla mu je prestrelila vrat. Uboga mati je od bolesti skoro onemela, kot kip je stala ter se ni genila, dasi se je blizala vojaška patrulja, z nanno naperjenimi puškami. Vojake je najbrže ta žalostni slučaj pretresel, da so pozneje streljali visoko, kot se vidi v zidu cerkve sv. Antona novega. — Drug slučaj je bil na trgu sv. Ivana. Sliši se

Sovražim vse ženske“, je zarenčal divje. „Gorje tisti, ki bi me hotela ponižati“. Njegov glas se je napel, oči so mu vzplamtele. „Moje delo je strašno? Kdo je rekel, da je moje delo strašno?... Sovražim te dvorne srake v židanih krilih, s sreci, napudranimi kakor su napudrani njih obrazi! Sovražim te velike dame, ki mečejo mimogrede usmiljene poglede okrog sebe. Sovražim tisto podlo tolpo, ki se posmehuje okrog vešal, kadar je kdo izmed nas na vrsti, da plača hlabro s svojim življenjem nesrečo, da se je rodil ubog! Prokleto! Lahko je priti in reči s hinavskim pomilovanjem: „Posel mojega očeta je strašen, toda vaš posel je grozen!“ Kje je mati, ki me je učila živeti? Kje je moj oče? Ali imam sploh mater? Moja domovina je Dvor Čudežev; moja rodbina je Lilijska Kdo sem? Tisti, ki se ga vse boji, ker ne morem biti tisti, ki ga ljubijo! Royal de Beaurevers sem. In gorje ti, ovidilka gorje ti, Marija de Croixmart, ako mi padeš v roke! Gorje hčeram sodnikov in velikih profesorov, lepim punicam, presladkim za oči, ki najprej ponižujejo človeka s svojim pomilovanjem, potem pa ga vržejo krvniku! Pijače, grom in strela! Ali me hočete pustiti, da poginem, ko me vidite žejnega!“

Revmatične, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, potem prehlajenja? Poizkusite vendar bol olajšujoči zdravilni, krepilni FELLERJEV FLUID z znamko Elsafluid. Ta je res dober! To ni samo reklama! — Dvanajstotica za poskušnjo Kron 5.— franko. — Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg šte. 264 (Hrvatsko).

osoren rezki glas poveljočega oficirja: „Den Platz ausräumen, Bajonet auf, kein Pardon“. Ker so vsi vratarji zaprli glavne vhode v hiše, pripetilo se je namreč slučajev, da so bojevi demonstranti zbežali v hišne veže, včasih jih je bilo po več sto. Nista mogla edina pasanta, ki sta eden vsled pohabljenosti, drugi vsled starosti zaostala, nikamor zateči se. Že ju je obšla kurja polt, bajonet je bil par metrov pred prsmi mladega, pohabljenega pasanta, kar se vojak na robu patrulje nasmeje pasantu, ga navidezno podere na tla, ter mimo starca udere za drugo patruljo. Ko bi bil surov, bi bil oba lahko zabodel. — Na piazza della Borsa, stojita v mimohodaem pogovoru prijatelja Josip Lekan in pa Fran Bone. Kar se zgrabi Bone za prsa, okrvavi, čez par minut pa v bližnji lekarni izdahne svojo plemenito narodno zavedno dušo, dočim se njegovemu prijatelju g. Jos. Lekanu, ki je še danes zdrav in vesel svojega življenja ni pripetilo čisto nič. O pokojnemu Franu Bonetu, se lahko reče, da je umrl brez srca, ker je bilo čisto izrezljano, da ga ni bilo več najti. Ko ga je hotela njegova dobra prijateljica, gospa K. v bolnišnici, kjer je ležal mrtev obiskati, je bila, ker je niso hoteli pustiti k njemu, vsa besna, ter bi bila tudi njo zadela enaka nesreča. — V uradu na stari Borzi sedi za pisalno mizo uradnik, kar zakriči ter se zgrudi nezavesten na tla. Krogla, ki je bila izstreljenja na velikem trgu je prifrčala v urad, v prvo nadstropje, odskočila od stene, naravnost v stegno uradnikovo, nakar so mu morali nogo odrezati, ter še vedno počasi hodi z eno nogo leseno, drugo zdravo. Njegova družina in on so gospodarsko reinirani. Lahko bi naštevati stotine takih slučajev, ki med ljudstvom še vedno žive v živem spominu, toda bodi dovolj. Upirati se oboroženi sili je vedno nevarno. Toda, žal, večkrat dobe kako poškodbo ljudje, ki niso hoteli sodelovati, ker krogla ne išče krivcev, pač pa svoj cilj. Tako je izgubilo svoje življenje 13 ljudi, med temi pretežno večina Slovencev, a tudi med temi takih, ki niso ničesar zakrivali kot n. pr. pokojni Fr. Bone. Naj bi se kaj tako strašnega nikdar več ne pripetilo.

Kakor so Žabarčani prišli do moderne razsvetljave? To se je zgodilo, kot se glasi poročilo iz Žabje vasi, tako: Kratko pred občinskimi volitvami v Kandiji se je župan Zorc domislil, da Žabja vas še nima razsvetljave. Da bodo razne žabe iz Žabje vasi tudi po noči videli očetovalno skrb župana, je Žabarčanom obljubil svetilke. To pa pogojno, če ga zopet volijo županom. S tem pogojnim predlogom že radi svoje gostilne posebno zadovoljni g. Čizmak je na račun moderne razsvetljave za Žabjo vas sicer pa na svoj račun dal postaviti stebričke kot povstavek za moderno razsvetljavo. G. Čizmak je skušal izpolniti županovo željo tudi glede nove izvolitve in če se ta poizkus ni posrečil, zato g. Zorc ne sme zameriti g. Čizmaksu. Prišle so od župana obljubljene svetilke, postavile so se na Čizmakove stebričke, prišle so občinske volitve in prišle so temne noči, ko niti Žabarčani niso drug drugega videli, kaj da bi še le naše žabe videle razne skrivnosti občinskih volitev.

Vse to in drugo je prišlo, le novi luči na novih svetilkah ni bilo. Zdaj še le so naše žabe z g. Čizmakom vred uvidele, da je g. župan žabam v Žabši vasi obljubil samo — nove svetilke.

Da bi se iz te očitvidne napačne razloge županove obljube tudi žabe iz Žabje vasi ne smele norčevati, je g. Čizmak zopet na svoj račun kupil za nove svetilke tudi luč — petrolej. In tako je prišla Žabja vas do razsvetljave, kot jo imajo sosede Kandijani. Žabarčani pa s tem niso bili zadovoljni; hoteli so biti bolj moderni. In zopet jim je prišel g. Čizmak na pomoč, nehal je iz svojega žopa plačevati petrolej za županove svetilke na njegovih Čizmakovih stebričkih. In glejte kaj se je zgodilo. Samo nebo se je usmiliilo nas Žabarčanov in naših žab iz Žabje vasi Naročilo je blede luni, da naj v temnih zimskih nočeh razlije svojo čarovito svetlobo nad pozabljene županove in Čizmakove svetilke, da tako obvaruje vsake nesreče, da gostje iz te ali one gostilne zunaj na cesti ne točijo skupaj. Vedno in redno kadar mesec sveti se Žabarčani veselimo te moderne razsvetljave

Železniški tatovi. Na progi med Brežicami in Zidanim mostom je bilo večkrat opaziti dva možka, ki sta stopala na vlak sedaj na eni sedaj na drugi postaji, pri reviziji voznih listkov pa nenadoma zginila. Čudno je bilo dejstvo, da je železnisko ravnateljstvo vedno ravno takrat dobilo obvestilo o tatvinah. Ko sta dva možakarja stopila v vlak. Ko sta tatova due 7. t. m. v Brežicah zopet stopila na vlak, in sprevozniki pri reviziji listkov nikakor niso mogli najti. Na brzojavno obvestilo iz Rajhenburga so potem preiskali vse vozove in v resnici našli osumljena tatova zaprta v stranišču. Tatova sta sedaj v rokah pravice in se pišeta Jožef

Jurjavec in Franc Blažič. Doma sta oba iz Kranjskega.

Težko ranjeni. Dne 13. t. m. okolu polnoči je nastal med nekaterimi delavci tovarne za stroje v Andritzu pri Gradcu prepir, ki se je kmalu razvil do dejanskih spopadov. 21-letnemu ključavničarskemu pomočniku Forganiču je bila prerezana desna stran lica, 30-letni vrtillec Alojzij Binder pa je zadobil več poškodb na glavi in na rokah. Vrh tega je bilo ranjenih še več drugih oseb. Odpeljali so vse v bolnišnico, kjer so dobili prvo zdravniško pomoč.

Vabilo na plesni venček, ki ga priredi „telovadno društvo Sokol“ v Logatcu na pustno soboto t. j. 17. svečana t. l. v „Hotelu Kramar“. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K: rodbina 3 osebe 2 K.

Delniški pivovarna „Adria“ v Trstu. — Kakor smo že svoječasnoro poročali, pretvarja se Tržaška eksportna pivovarna in tvornica slada R. Liebman v Senožečah s sodelovanjem „Jadranske Banke“ v Trstu v delniško družbo s polno vplačanim delniškim kapitalom K 1.000.000.—

Iz okusnega, ilustriranega prospekta, katerega je pivovarna izdala in vsak mu interesentu na zahtevo pripošlje, razvidimo, da je bila pivovarna v Senožečah ustanovljena leta 1820, od rodbine Dejak in da je ena najstarejših pivovaren na jugu naše monarhije.

Kraj za ustanovitev iste, je bil zelo srečno izbran, ker je tu dovolj izvrstne, kristalnočiste vode na razpolago in svež gorski zrak dopolnjuje samo ta, za dobro kakovost izdelka jako važni faktor.

Sedanj lastniki so pivovarno znatno razširili in so tudi, sledeč tehničnim iznajdbam na polju pivovarniškem, opremili dotično z najmodernejšimi stroji in aparati.

S povečanjem in razširjenjem podjetja se je tudi produkcija piva znatno zvišala. Medtem, ko se je leta 1894. zvarilo le 2000 hektolitrov piva, se je v letu 1904 pridelalo že 17.000 hl in v letu 1911 se je doseglo že lepo število 35.000 hl; torej več kot desetkrat toliko kakor leta 1894, ko so prevzeli pivovarno sedanji lastniki. Senožeško svetlo pivo (Regina à la Pilsen) in temno pivo zvarjeno po monakovskem načinu, je na jako dobrem glasu in se izvažajo v znatni meri tui v inozemstvo, kjer se je radi delikatnega okusa in ker se dolgo drži, jako priljubilo.

Kakor se nam poroča, izkazuje bilanca za leto 1910/11, po znatnih odpisih toliko čistega dobička, da bi odgovarjal skoro 10 odstotno obrestovanju projektiranega delniškega kapitala in ker so odnošaji za nadaljnji razvoj pivovarne zelo ugodni, obeta se tudi v prihodnosti velika rentabiliteta podjetja.

Lastniki pivovarne so prevzeli K 500.000 delniške glavnice v prvotnih delnicah, od K 500.000.— prioritetnih delnic se je podpisalo privatnim potom K 200.000.—, ostalih K 300.000.— nom. dajejo koncesionarji na javno subskripcijo, katere se vrši od 19. do 29. t. m. Opozarjamo na v današnji številki objavljeno vabilo na subskripcijo in pripominjamo, da sprejema Jadranska banka že od danes predprijave na imenovane delnice. Tozadevne tiskovine dobivajo se brezplačno na blagajnah Jadranske banke v Trstu, Opatiji, Ljubljani, kakor tudi pri „Hrvatski vjerskijski banki“ v Dubrovniku, Splitu, Šibeniku in Zadru.

Šolarji poškodovali brzojavne raprave. Med Refico in St. Janžem je bil brzojavni prevod že večkrat tako poškodovan, da ni bilo mogoče brzojaviti. Enkrat so bile raztrgane žice, drugič potrti izolatorji, a storilcev nikakor ni bilo mogoče izslediti. Še le sedaj se je orožnikom posrečilo izslediti storilce in sicer 3 posestniške sinove iz St. Janža Nadebudni pobi so že priznali svoje dejanje. Njih stariši bodo morali plačati erarju precejšnjo odškodnino.

Doktorjem prava bo 16. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran odvetnik kandidat g. Albin Kandare iz Ljubljane. Čestitamo.

Novoimenovani okrožni zdravniki: dr. Kaisersberger za Senožeče, dr. Hočevar za Domžale, dr. Mayr za Tržic.

Povotno zasedanje v Novemu mestu se prične ponedeljek 19. t. m. z dvema slušajema uboja kateremu se bo pridružil najbrže tudi najnovejši slučaj uboja v St. Petru pri Novem mestu. Zanimiva razprava bo glede uboja v cerkvi in doma na božični večer, slučaj o katerem smo svojčas že poročali.

Slak ubil sraka. Iz St. Petra pri Novem mestu nam poročajo: V noči od sobote na nedeljo je slo pet fantov in sicer Alojzij in Franc Tratnik iz Lutoškega sela, Brulčev iz Zgor. Kronovega, Pleškotov iz Prapreč ter Alojzij Bevc iz Kija v „Katoliško izobraževalno društvo v St. Peter, po drugih poročil pa pod okno nekega dekleta. Pa bodisi že kakorkoli; domov grede so se spri in ko nečno pošteno stegli. Tekom pretepa je 20-

Imate li bolečine?

letni Franc Tratnik tako silno udril 18-letnega Alojzija Beveca z vozno ročico po glavi, da se je isti na mestu zgrudil nezavesten na tla. Fantje so potem vzeli v Otočcu pri Kovaču cizo in ga peljali domov. Ob pol treh jutraj je ranjenca dal župnik v poslednje olje, nakar ga je brat peljal v bolnišnico v Kandijo, kjer je nesrečez ob 4. uri popoldne izdihnil. Omeniti moram še, da ima ubijalec brat sestro ubitega za ženo. Obe rodinji sta zelo ugledni in seveda tudi strogo katoliški, vsled česar bi vso stvar radi potlačili, kar pa ni mogoče.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Našim klerikalnim šentviškim kolovodjem niti na misel ne pride, da bi vendar enkrat spravili stara šolska poslopja v denar in sicer ne v Klanfarjevo korist ampak v korist občine. Možakarji najbrže zato tako pridno molče, da ima Klanfarjev Tone dovolj časa premisliti, kako bi jih spravil pod svojo strebo. Toda g. Klanfar! ne bo nič kruha s te moke. Če bi Vi tudi volile tako dobro preštudirali, bi ne bilo treba sestavljati novega občinskega volilnega imenika, ki pa sicer ni nič boljši kakor prvi Slavno c. kr. okrajno glavarstvo menda že premišluje, ali bi ne kazalo naročiti Tončuka še en volilni imenik, ali pa razpisati volitve, katerikoli se Tonček tako zelo boji. Seveda, županski stolček se zelo maje. Možiček potem ne bi mogel delati občini dolgog, kakor pri zidanju nove šole. Vse kaže, da bo sedanja „Kahla“, kakor je šentviški župnik imenoval v neki občinski seji občinski zastop, težko vstala še na površju. Bomo videli! Vsekakor je nas vedno več — Napredujaki.

Nesreča. Francu Pliberšku, triletnemu posestnikovemu sinu iz Sv. Duha je dne 8. t. m. rezalni stroj odtrgal tri prste na desni roki. Stariši, pazite na svoje otroke, da ne postanejo za celo življenje nesrečni!

Slovensko gledališče v Mariboru. Dramatično društvo v Mariboru vprizori v nedeljo dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne igro „Hudobni duh Lumpacij Vagabund ali zanikerna trojica“, čarobno burko s petjem in plesom v treh dejanjih, katero je spisal J. Nestroj, poslovenil pa J. Alešovec. Sodeluje orkester „Glasbenega društva“. Predprodaja pri g. Weixlnu v Zgornji gosp. ulici 33.

Za jecljavce. Da se tem bolnikom odpo more, je zelo hvalevredno polje. Le žalibog, da so škode, katere nastanejo posameznim vsled jecljanja, še premalo znane. V boju za obstanek podlež jecljavcev vedno vsled svoje nesamostojnosti in nerodnosti in marsikateri učenec kljub svoji nadarjenosti ne more v šoli napredovati. Prof. Neumannov zdravilni zavod je ustvaril novo zdravilno metodo, ki je izkazala že najboljšo vspehe. Ta zavod bo odprl sedaj v Ljubljani svoj zdravilni kurz in zato upamo, da se ga bodo zainteresirani v kolikor mogoče velikem številu udeležili. — Prijave se sprejemajo še danes in jutri dne 17. febr. od 10—12 dopoldne in od 2—5 ure popoldne v hotelu pri „Slonu“. Več glej današnji inserat.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljanski obč. svet je imel v sredo ob 6. uri pop. sejo, da zavzame stališče predvsem nasproti nameravaniemu podražavljenju ljubljanske policije in pa proti nameravani izpremembi ljubljanskega obč. volilnega reda. Sejo je otvoril in vodil župan dr. Tavčar.

Na oltar pat-ijotizmu.

* Župan naznani, da je gratuliral neki nadvojvodini, ki se je zadnjič omožila, in je dobil zahvalo. Gratuliral bo tudi nadvojvodu Rainerju k demantni poroki. Občinski svetovalci so (izvzemši edinega E. Kristana) pri županovih besedah stali.

Državna policija.

O vladni predlogi, ki jo je vložila v dež. zboru glede podražavljenja mestne policije, poroča v imenu fin. odseka obč. svet. Milohnoja. Dotakne se samo finančnega vprašanja. Prispevek 130.000 K bi bil naravnost velikanski. Dunaj prispeva samo 1.005.000 K, Praga samo 225.000, Černovice samo 60.000 K, Lvov in Krakov skupaj samo 6.400 K, Gorica samo 6.000 K. Dasi ima Ljubljana za policijo v proračunu 140.000 K, bi vendar ne napravila dobička, če bi prispevala 130.000 K, ker država ne bo prevzela vseh poslov in tudi ne vsega osebja. Predlaga, naj se županu naroči, da doseže, če se med vlado in občino ne doseže glede prispevka pravočasno dogovor, da se potom zakona določi znesek; ako pa ne, naj predlaga v dež. zboru letni prispevek 40.000 K, ki se z vsakim 1000 prebivalcev zvišajo za 500 K. — Obč. svetnik dr. Ambrositsch izjavi, da bo glasoval za predlog, 40.000 K je največ, kar se more dati. Obč. svet. E. Kristan izjavi, da bo s težkim srcem glasoval za predlog, ker porražavljenje mestne policije pomenja kraljev mestne avtonomije, s katero dela vlada kakor svinje z mehomi.

Vzrokov za svoj korak vlada obč. svetu ni povedala. Sicer pa, kaj se je v Ljubljani

tako groznega zgodilo, da mestna policija ne bi mogla zadostovati? Nič se ni zgodilo, kar bi bilo nevarno državi. Za varovanje državne avtoritete ni nobenega vzroka. Vzroki so drugi. S tem, da dobi vlada v roke policijo dobi tudi kos kompetence, ki jo lahko izrabi v različne namene. Če je bila mestna policija slaba, to ni razlog, da se jemlje mestu iz rok. Ni mogoče razumeti, da bi se Ljubljana morala ponižati.

Principijelno je govornik proti predlogu obč. svet. Milohnoje, toda upiranje bi bilo zaman. Zato je treba zabraniti vsaj oplenitev Ljubljane. Vlada hoče vzeti Ljubljani moč, potem pa bi še rada, da bi to Ljubljana drago plačevala. Ljubljana še za važne stvari nima dovolj denarja, pa naj plačuje vladi po 130.000 K na leto, da bo ona vzdrževala svojo teritorialno armado! Svoje potrebe naj vlada plačuje sama. Župan naj v dež. zboru naglasi tudi principijelno stališče, da ni Ljubljana prav nič navdušena za porražavljenje policije, ker vidi v tem kršitev mestne avtonomije.

Podžupan dr. Triller omenja, da bo delokrog drž. policije tudi Zg. in Sp. Šiška, Vič in Moste. Policijske straže vlada najbrže ne bo hotela prevzeti. Če se to zgodi, so ti reveži na cesti. Zahteva v posebni resoluciji, da se vlada obveže, da prevzame tudi policijsko stražo.

Občinski svetnik Lilleg se strinja s predlogom fin. odseka, ki se nato soglasno sprejme.

Ljubljanski občinski in občinski volilni red.

Sledi poročilo upravnega odseka o nameravani izpremembi ljubljanskega obč. in obč. volilnega reda. Poroča občinski svetnik Višnikar.

Dež. odbor je pozval ljubljanski obč. svet, da se izjavi o izpremembi § 7, obč. reda in § 24 in § 48 obč. vol. reda. Doslej so bili obč. družniki tisti, ki niso imeli domovinske pravice, a so stanovali v občini. Izpremeniti se hoče paragraf tako, da bi bili obč. družniki tudi tisti, ki v občini plačujejo kaj davka, neglede na to, ali tam tudi stanujejo. Če se to izpremeni, ne bo na ljubljanske obč. volitve nič uplivalo, zato je izprememba nepotrebna. Razlogi dež. odbora so drugi: po ovinkih se hoče na ta način izpremeniti dež. vol. red. Izprememba § 24 in § 48 obč. vol. reda je pa nepotrebna.

Poročevalec predlaga, naj občinski svet proti nameravanim izpremembam protestira.

Obč. svet. dr. Detela pravi, da je ljubljanski obč. in obč. vol. red slab, zato ga je treba izpremeniti neglede na posledice. Obč. svet. dr. Ambrositsch pravi, da bo glasoval za odsekov predlog glede § 7 obč. reda, v ostalem pa bo glasoval proti.

Obč. svet. Kristan izjavi: Če je dež. odbor prišel do prepričanja, da je ljubljanski obč. in obč. vol. red slab, naj ga uniži in izdela takega, ki bo res pravičen. Demokracija načela S. L. S. so v praksi čudna. Težko si je misliti kaj bolj nedemokracijskega kot je § 7. Vrabci na stehi čivkajo, da je namen izpremembe § 7 izpremeniti deželni volilni red. Kakšna pravica je to, če se da takemu, ki v Ljubljano hodi samo po dobiček, takoj volilna pravica, proletarec pa more tam sedeti tri leta, da jo dobi! Volilna pravica gre vendar osebi, ne posestvu! Načela enakosti klerikalna večina ne vpoštevata, tistemu da več pravice, ki ima več denarja. Če je volilni red slab, naj se popravi, ne slabša, naj se tajnost bolj zavaruje! To se ne bo godilo s tem, da bodo v I. razredu zelene kuverte. V nevarnosti je tajnost v III. razredu. Odpravijo naj se najbolj kričeči privilegiji. Govornik predlaga k § 15, 18, 36, 38, in 42 izpremembe, ki merijo na to, da volijo v Ljubljani samo tisti, ki stanujejo v Ljubljani, da zadostuje za nedavkoplačevalce samo eno leto bivanja v Ljubljani in da se tajnost volitev zavaruje z volilnimi celicami. — Župan izjavi, da izroča te predloge ustavnemu ožetku, ker je zdaj v razpravi samo § 7, 24 in 48. — Govori še obč. svet. Reiser, ki pravi, naj se stvar temeljito preštudira, ker ni še tako nujna. — Dr. Zajc govori ob splošni veselosti v „juridičnem smislu“ — seveda proti predlogu odseka. — Za predlog odseka glasujejo glede § 7 narodno-napr. obč. svetovalec, Nemci in E. Kristan, proti pa klerikalci, glede § 24 in 48 pa samo narodno-napr. obč. svetovalci, proti pa vsi ostali. Odsekov predlog je torej z večino sprejet.

Prepozno!

Štefe interpelira, zakaj se niso dale draginske doklade tudi klavničnim in elektrničnim uslužbencem. Župan nevednemu Štefetu pove, da so se te doklade že nakazale.

Več luči!

Obč. svet. Kos vprašuje župana, če ve, kdaj se v Ljubljani luči ugašujejo. V kolo-dvorski ulici se ugašajo pred pol 7. uro, potem je pa tema. Župan pravi, da bo odredil vse potrebno, da ne bo več teme.

Konec javne seje po 8. uri. Sledila je tajna seja.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 15. febr. V dobro informiranih političnih krogih zatrjujejo, da bo avstrijski parlament sklican dne 29. t. m.

Dunaj, 15. febr. Tu se govori, da pojde nadvojvoda Karol Fran Josip s soprogom Zito tekoma marca v Galicijo, v Stanislavov ali v Kolomejo, kamor ho prestavljen njegov, t. j. 7 dragonski polk, ki se preseli tja iz Prage in Brandeša. Nadvojvoda bi bil tam do prihodnje jeseni. Včeraj je pa časopise poročalo, da namerava nadvojvoda potovati okoli Azije.

Dunaj, 15. febr. Zbliževanje med Grško in Bolgarsko vzbujajo veliko nezadovoljstvo v mladoturških političnih krogih. Zlasti bivši predsednik turškega parlamenta, Ahmed Riza, je v razgovoru z nekim časnikarjem glede pohoda Ahmeda Rize na Kreta, glede odnosa Krete do Turčije izjavil, da če več let ne more v Atene, ker kakor hitro pride ugoden moment, se pojavijo težkoče, kot sedaj. Vsled teh zbliževanj se tudi turško časopise silno hujuje na Grško in Bolgarsko, katere silno napada.

Budimpešta, 15. febr. Danes je ministrski predsednik grof Khue-Hedervary predložil ogrskemu parlamentu uspehe svojih dogovorov na Dunaju. Desnica mu je silno aplavdirala, levica pa, se mu je smejala. Najbrže ne bo imel sreče, ker je zbornico naprosil, da naj še počaka glede končne izvedbe Aponyjevih zahtev. Po dalj časa trajajoči seji je poslanec Dessy predlagal zaključenje seje, nakar je bil njegov predlog sprejet in seja zaključena.

Lvov, 15. febr. V Niepolovczicz-ah se je vršil zelo dobro obiskan shod sklican od Staro Poljakov. Proti cesarskemu namestniku Bobrinskemu je nastopilo več govornikov. Nato so zažgali sliko cesarskega namestnika Bobrinskega.

Berlin, 15. febr. Pangermanistiški dnevnik „Post“ objavlja alarmujoči članek, v katerem se nemško vlado napada, češ, da se pusti vleči za nos od angleške strani. List zatrja, da ima od najverojetnejših strani informacije, da je nemška vlada, vsled Haldanejevega obiska v Berlinu in pa dogovorov z angleško vlado silno reducirala svoj mornariški program in program za povečanje svoje vojne moči. „Post“ grozi, da bo, ako se vse to izkaže kot resnično, napravila tak vihar po vsem Nemškem, da bo odnesel sedanjo nemško vlado.

Berlin, 15. febr. Tukajšnji italijanski poslanik Pansa, se umakne v pokoj v Rim.

Pariz, 15. febr. Vsled naraščajočega brzojavnega prometa med Francijo in Alžir, misli francoska vlada napeljati podmorski kabel med Francijo in Alžir, ter je v ta namen že dovolila milijon frankov.

Pariz, 15. febr. Današnji vladni organ prinaša tekst zakona o francosko nemških dogovorih in sklepih, glede reguliranja teritorijev in narodnosti v ekvatorialni Afriki.

London, 15. febr. V političnih krogih so napravile silno ugoden utis včerajšnje izjave angleškega ministrskega predsednika Asquitha v angleškem parlamentu. Zlasti zaključek govora je napravil najugodnejši utis. Izjavil se je doslovno: „V sedanjem trenutku se sigurno ne morem natančno izjaviti, ali pa obelodaniti podrobnosti, to na lahko rečem, da je bila izražena potom Haldanejevega poseta v Berlinu, obojestransko go-reča in odkritosrčna želja, vspostavitve prve pogoje boljšim odnosajem, ne da bi Anglija ali pa Nemčija prerusile ugodne zveze s svojimi zavezniki. (Veliki aplavz.) V tem zmislu so se vodili pogovori. Iz te izmenjave idej se razvidi, da sta obe velesili v praktičnem medsebojnem dogovarjanju.

London, 15. febr. V današnji seji lordov je lord Landsdave izjavil, da si lahko čestitamo, da evropski mir za sedaj ni ogrožen. Pred meseci je manjkalo samo malo, da ni prišla Anglija v boj z neko velesilo, s katero želi danes vsak Anglež živeti v miru. Lord Carl of Greve je rekel da je čas da sta se nemška in angleška vlada odločili napraviti konec nezdržljivim razmeram, ki so po mnenju javnosti docela nasprotni. Ne morem se sicer še def. pomirljivo izjaviti, toliko pa lahko že danes rečem, da je obisk ministra Haldane-ja v Berlinu napravil mnogo dobrega.

London, 15. febr. Ruska vlada je 1. februarja predložila velevladnim novo okrožno noto, s predlogom, da so vspostavi mir med Italijo in Turčijo. Rusija predlaga razoroženje in odhod laške vo-ne mornarice in turške armade iz Tripolisa. Italija pa naj bi plačala Turčiji 50 do 100 milijonov frankov odškodnine za Tripolis in Cirenajko. Vsled tega bi imela poslej Italija samo še pacifikatoričnega posla z Arabci, a vsled tega bi svetovni mir ne bi bil ogrožen kakor bi postal tudi evropski položaj mirnejši.

London, 15. febr. Iz Washingtona se poroča, da je včeraj predsednik Združenih držav podpisal dekret, s katerim se stavi v državni grb 48. zvezda, s čimer je „Arizona“ anektirana kot 48 država „Unije“.

Carigrad, 15. febr. Turško notranje ministrstvo objavlja nov zakon o orožništvu, ki bo podaljšal provizorično naredbenim potom. Po novem zakonu bi orožništvo ne pripadalo več vojnemu ministerstvu kot dosedaj, pač o notranjemu ministerstvu in pa valijem. Pauman paša francoski general in generalni inšpektor turškega orožništva, izdeluje poseben načrt za reformo orožništva v Macedoniji in Albaniji.

Peking, 15. febr. Dva mandžurska princa Tsaitse in Kangtu hočeta iz Mukdena organizirati protirevolucijo.

Tokio, 15. febr. Ker revolucionarji niso rešpektirali japonskega protesta glede nevtalitete mesta Quantung, je dobil japonski regiment v Port-Arturju ukaz, naj čaka na povelje vlade.

Razne vesti.

* 500 milijonov in brez oporoke. V Newyorku je pred kratkim, kakor smo že poročali, umrl železniški magnat Edvard Hawley, ne da bi zapustil kako oporoke. Te dni je izvršitelj oporoke izjavil, da znaša Hawlijevo premoženje 500 milijonov kron. Našel se je samo neki načrt oporoke, toda še ta brez podpisa, vsled česar je brez vsake veljave. Eden izmed glavnih dedičev Hawleyjevega velikanskega premoženja je njegov stričak Crandell, ki dobi približno 100 milijonov. In ravno s tem stričnikom je živel Hawley v smrtnem sovraštvu, tako da ga je hotel v svoji oporoki popolnoma razdeliti. Crandell je približno 40 let star, navaden knjigovodja z ženo in dvema otrokoma. Med obema je prišlo do spora približno pred 20 leti. Crandell je bil takrat nastavljen v pisarni Hawleyja in je nesmrtno zaljubljen v gospodično Manus, ki je bila istotam nastavljena kot telegrafistinja. Radi tega je Hawley odslavlil lepo dekle in je zahteval od stričaka, da preneha z njo vsako razmerje. Ker pa stričnik tega ni hotel storiti, je zapodil tudi njega iz službe. Crandell se je nato poročil z deklico in je živel v zelo skromnih razmerah, dočim je njegov stric povečal svoje premoženje vsako leto za več milijonov. Ko je Crandell zvedel o svoji velikanski dediščini, je obledel in vse je kazalo, da se zgredi mrtev na tla. Ko je prišel zopet k sebi, je zdirjal k svoji ljubljeni ženi in ji s solzami v očeh povedal o velikanski sreči, katere ju je zadela.

* Kako se pride do mleka. Marko Lux je odpotoval te dni peš k vojakom v Gradec. Ker je bil brez vsakih sredstev, se je ponoči vtihotapil v podstrešje neke kmečke hiše, odkoder je skozi šest dni prihajal vsako noč v hlev in molzel kravo. Konečno so pridnega gosta vendar izsledili in izročili sodišču.

* Pregnani škofi. Portugalska vlada je pregnala škofe iz Bagre, Portalegre in Samaga za dve leti v tujino. Vzrok je dosedaj še neznan.

* Breg se je podrl. Ko se je predvčerajšnjem v San Remu sprehajalo okoli 40 učencev ob bregu morja, se je del brega nenadoma pogreznil. 20 učencev je utonilo, druge so le z veliko težavo zamogli rešiti.

Mali oglasi.

Dve meblorani sobi, velika s 1. marcem, mala takoj se oddati v najem. — Poizve se pri upravnistvu „Jutra“ v Ljubljani.

Trgovsko izobražen mladenci, star 18 let, izvežban v lesni stroki išče priložnega mesta. Kje pove upravnistvo Jutra v Trstu.

Hiša na periferiji Ljubljane je prodati za 24.000 K; denarja je treba samo par tisoč, drago v obrok. — Vsled estnega parcelacijskega načrta in ta hiša lepo bodočnost in je zelo pripravna za gostilno ali kako drugo obrt. — Poizve se v pisarni „Universal“, Ljubljana, Sodna ulica 4.

Stavbišče v Ljubljani v sredini mesta, na križišču dveh cest ležeče, kjer se lahko zida vila ali več nadstropna hiša se po ceni in ugodnih pogoji proda.

Inseratne akviziterje, ki bi ob obem razpečavali „Adresar“ sprejme pisarna „Universal“ v Ljubljani, Sodna ulica 4.

Mlad močan trgovski sluga, išče službo v kaki trgovini na deželi. Gre tudi za kočijaza na dežel, ali pa v mesto. — Ponudbe pod šifro „Sluga“ na upravnistvo „Jutra“ Ljubljana.

Novo delavsko konsumno društvo „TRST“ pri sv. Jakobu ulica sv. Marka šte. 19.

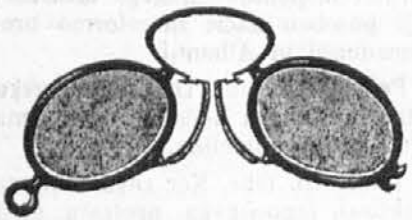
Podpisani si šteje v dolžnost, naznaniti slav. občinstvu mesta in okolice posebno pa Št. Jakobčano, da bo prihodnjo soboto t. j. 17. t. m. odprlo svojo novo gostilno v hiši gosp. F. Fabjana ulica sv. Marka št. 19, kjer se bo vedno točilo črna istrska vina prve vrste, bela vipavska in Puntigarsko exportno pivo. — Vse po najnižjih cenah. Kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj Hinko Kosič. Na mnogobrojno udeležbo vabi še danes. ODBOR.

NB. V soboto in nedeljo bo svirala „Prva tržaška narodna godba NDO.“ od 5. ure popoldne do 1. ure popolnoči vsakovrstne koncertne komade pod vodstvom društvenega kapelnika F. Majcena.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plat. Tiska Tiskarna Dolenje (Fran Polić) v Trstu.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 9.

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno konces. optik in strokovnjak svoj

optični zavod,

kakor ščipalnice in očala natančno po znanstvenih in zdravniških predpisih, toplovere, zrakomere, mere za višino, daljnogleda itd. Vsa popravila izvršujem točno in solidno v svoji po najnovejšem sistemu z električnim obratom urejeni delavnici.

— — **Ceniki brezplačno.** — —

Nova knjiga! Arcibašev: Slike iz revolucije.

V tej knjigi je zbranih več povesti znane ruskega pisatelja, ki so veren odmev velikega boja proti carskemu absolutizmu in za svobodo. Povesti so pisane z markantnimi potezami in jih bo vsakdo bral z zanimanjem.

Izvod stane K 1,60, po pošti 20 vin. več. Naroča se pri založniku **Stefanu Klavsu** — Ljubljana, Križevniška ulica 5. in pri vseh knjigarnah na Slovenskem. Denar je poslati naprej. Tudi znamke!

Jecljavci.

Vsi, ki pri petju jecljajo se lahko popolnoma ozdravijo brez zdravil, operacij, aparatov itd. Postopanje odstrani tipično bojazljivo izgovarjavo in potem govori vsak kot človek s čisto govorico. Zdravilni tečaj ne pomeni za nikogar kakršne zgage! Zavod priporoča visoki in najvišji uradi, profesorji in zdravniki, visoki klerus, šole, zavodi, kakor tudi zasebniki in ima zavod več sto pisem, ki potrjujejo popolno ozdravljenje.

ZAHVALA. Vittorina de Adamieh se zahvaljuje in izreka priznavanje za ozdravljenje njenega 10-letnega sina Luigi-ta. Fiume, 6. febr. 1911.

Z velikim veseljem podpisana potrdim da je moj sin po 3 tedenskem tečaju v zavodu profesorja Neumana popolnoma ozdravil, od večletnega jecljanja. Z največjim veseljem se torej še pismeno zahvalim ter vsakega najtopleje priporočam, da se naj zanesljivo do njega obrne zaupno, ker bo gotovo ozdravil. Sp. Zdobrova, 17. decembra 1912. Z. HLEBS.

Vprašanje in priglasitve k zdravilnemu tečaju se sprejemajo še danes in jutri dne 16. in 17. februarja, od 10—12 in 2—5 ure v hotelu pri „Slonu“ v Ljubljani.

Prof. Neumannov zdravilni zavod za čisto izgovarjanje.

Osrednja Banka českých hranilnic Piazza Ponterosso 2	
Podružnica v Trstu	
Obrestuje vloge:	Obrestuje vloge:
4 1/4 0	4 1/2 0
4 3/4 0	4 5/8 0
povračno obrestovanje	
na knjižice	na računu in fixe vloge
Vse bančne transakcije.	Uradne ure od 9-12, 2-5.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Vabilo na subskripcijo

na 1500 prioritetnih delnic po Kron 200.—, — nom. Kron 300.000.—

„Adria“, delniške pivovarne.

Jadranska banka v Trstu in gospoda P. in G. Liebman, kot koncesionarji spremenijo že od leta 1820 obstoječo tržaško eksportno pivovarno in tvornico slada R. Liebman v Senožcah v delniško družbo s polno vplačanim delniškim kapitalom

K. 1,000.000.--

kateri se razdeli v 2500 polno vplačanih prvotnih in 2500 polno vplačanih prioritetnih delnic à K 200.— nom. Dosedanja lastnika omenjene pivovarne prevzemata vse prvotne denice (K 500.000.— nom).

Od prioritetnih delnic se je podpisalo privatnim putem že K 200.000 nom. a ostalih K 300.000 nom. se bo javno subskribiralo.

Glasom pravil nove družbe odpade od izkazanega čistega dobička najprvo

5 o/o dividenda na prioritetne delnice

medtem ko se morebitni prebitek razdeli na do 5%no dividendo prvotnih delnic in morebitno superdividendo na oboje delnice. — Subskripcijski kuz znaša

K 210.— za prioritetno delnico à K 200.— nom.

Ker participirajo delnice na vspehu družbe že od 1. oktobra 1911, je plačati 5% tekoče obresti od nominaln. zneska od 1. oktobra 1911 do vplačanja subskribiranega zneska **Vse plačane obresti se po odbitku subskripcijskih stroškov doda rezervnemu zakladu nove družbe.**

Subskripcijske prijave bodo sprejemali nižje navedeni zavodi **od 19. do 29. februarja 1912.**

Pri subskripciji je plačati za vsako podpisano delnico K 100.— v gotovini, med tem ko je ostanek plačljiv po dokončani repartitiji, katere izid se bo subskribentom naznanil, najpozneje do 31. marca 1912.

Subskripcijska mesta:

Trst: Jadrska banka, kakor tudi njene podružnice v Ljubljani in Opatiji.

Dubrovnik: Hrvatska vjersijska banka in njene podružnice v Splitu, Šibeniku in Zadru (kot bodoče podružnice Jadranske banke). Vsa eventualna pojasnila daje Jadranska banka v Trstu, kakor tudi pivovarna sama.

Trst, v februarju 1912.

P. Liebman

Jadranska banka

G. Liebman

kot koncesionarji.

Senzacionalna prodaja najnovejše spomladanske konfekcije!

Raonokar dospela soeža, najmodernejša konfekcija za dame in to dolgi paletoti (raglani) in kostumi od

K 14.— naprej

modre in baroane jopice za deklice od K 4 naprej

„ „ „ „ „ otroke „ „ 2 „

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović,

Ljubljana, Mestni trg. šte. 5

Očali

najboljše vrste, bogata zaloga, od 70 vinarjev naprej. — Čudeži!

„Helvetia“, ul. Barriera 19

Gramofoni in plošče.

Velika zaloga plošč s slovanskimi komadi od K 2 naprej.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

P. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 0

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni sklad: nad pol milijona.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.